

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117219847
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6117219847.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudkýň JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Zity Nagypálovej ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H., bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky X.. L. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., H. XX, t.č. M. M., A. X, právne zastúpenej Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ďumbierska 3F a otca X.. F. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v M. M., M. R. XX, právne zastúpeného Lion Law Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Komenského 14A, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 32P/149/2017-980 zo dňa 23.03.2020, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie v prvom, druhom a treťom výroku **m e n í t a k**, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Uznesenie súdu prvej inštancie vo štvrtom a piatom výroku **z r u š u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením v zmysle §2 ods. 1, §360 ods. 1, §367, §363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“), §325 ods. 1, §326 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždennom intervale s tým, že osobnú starostlivosť od piatka od 18.00 h. párneho týždňa v roku do piatka do 18.00 h. nepárneho týždňa v roku zabezpečuje otec a od piatka od 18.00 h. nepárneho týždňa v roku do piatka do 18.00 h. párneho týždňa v roku zabezpečuje matka (prvý výrok), matka je každý piatok nepárneho týždňa v roku od 18.00 h. oprávnená maloleté deti od otca prevziať pred vchodom do domu otca a povinná každý piatok párneho týždňa o 18.00 h. maloleté deti odovzdať pred vchodom do domu otca (druhý výrok), rodičia sú povinní v stanovené dni a hodiny odovzdávať si maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča s potrebnými osobnými vecami a maloleté deti riadne pripraviť na starostlivosť druhého rodiča (tretí výrok), štvrtým výrokom zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22.08.2018 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/18/2019-672 zo dňa 17.05.2019 s tým, že určil, že neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia veci, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 32P/149/2017 (piaty výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22.08.2018 boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti otca, matke bol dočasne upravený styk s maloletými deťmi na každý páry týždeň v sobotu od 9.00 h. do 18.00 h., v nedeľu od 9.00 h.

do 18.00 h; uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/18/2019-672 zo dňa 17.05.2019 bolo v druhom, treťom a štvrtom výroku zrušené uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018 a bol dočasne upravený styk matky s maloletými deťmi na každý párný týždeň v piatok od 17.00 h. do nedele 17.00 h. a na každý nepárny týždeň v utorok od 15.00 h. do 18.00 h..

1.2 Zverenie maloletých detí do dočasnej striedavej starostlivosti rodičov neodkladným opatrením okresný súd považoval za dôvodné; porovnaním zisteného skutkového stavu pri nariadovaní neodkladného opatrenia o dočasnom zverení do starostlivosti otca a súčasného stavu dokazovania konštatoval zásadnú zmenu skutkového stavu, odôvodňujúcu zásah do výchovného prostredia maloletých detí; prihliadol na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.ÚS 2903/14 zo dňa 12.05.2015, ako aj na článok 5 písm. h) Zákona o rodine, podľa ktorého dieťa má právo na starostlivosť oboch rodičov a na podmienky pre vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a blízkymi osobami. Tento záujem je ohrozený vplyvom otca, ktorému sú maloleté deti dočasne zverené do osobnej starostlivosti, pretože otec si zjavne dostatočne neuvedomil, že účel dočasného zverenia maloletých detí nie je v tom, že jeho postoj k matke maloletých detí bude dominantný. V čase, keď súd rozhodol o dočasnom zverení maloletých detí do jeho starostlivosti, bola medzi rodičmi dohodnutá a vykonávaná striedavá osobná starostlivosť; jeho úlohou ako referenčného rodiča bolo poskytnúť priestor matke maloletých detí, aby si svoje osobné pomery zariadila tak, aby mohlo dôjsť k nastoleniu pôvodného faktického stavu, ktorý sa v súčasnosti považuje za najpriateľnejší spôsob úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, pretože umožňuje v rovnakej miere výchovne pôsobiť na maloleté deti.

1.3 Nariadenie nového neodkladného opatrenia, ktoré bude reflektovať na aktuálne potreby a záujmy maloletých detí, považoval okresný súd za nevyhnutné aj vzhľadom na od roku 2017 prebiehajúce konanie vo veci samej, v ktorom došlo k odročeniu pojednávania pre šírenie nebezpečnej nákazlivej choroby v rámci územia Slovenskej republiky. Argumentácia prevažne otca je antipatická k osobe matky, zavádzajúca, zahlcujúca súdne konanie a nesmeruje k vytvoreniu konštruktívneho priestoru k vyriešeniu otázky starostlivosti o maloleté deti. Je žiadúce, aby rodičia namiesto zasielania siahodlhých, osočujúcich podaní, vynaložili úsilie na zlepšenie rodičovského vzťahu, a to aj účasťou u odborníka. Otec v tomto smere zjavne rezignoval a zameral sa len na boj o maloleté deti; pritom bol povinný vytvoriť priestor na upevňovanie vzťahu maloletých detí k matke a nielen vytvorenie stabilného výchovného prostredia, ktoré s matkou ako rodičom nepočíta, o čom svedčí skutočnosť, že nevplýval na maloleté deti ohľadom ujasnenia otázky, kto je ich biologická matka a v akom postavení je jeho súčasná manželka.

1.4 Súd prvej inštancie z výsluchu otca na pojednávaní dňa 05.03.2020 zistil, že nerešpektoval pranie matky, aby maloleté deti nevolali jeho manželku mama, čím ich vystavil neistote v rodinných vzťahoch, odmietol ponechať otázku nastrelenia náušnic u maloletej F. na matku, pre ktorú to z hľadiska jej matrimonality predstavovalo zjavne dôležitý medzník v rovine matka - dcéra, nerešpektoval pranie matky, aby na rodičovské združenia chodili obaja ako rodičia, ale vyhradil si v škole maloletých individuálne konverzácie u učiteľov, matku len informoval o výbere krúžkov detí s odôvodnením, že si to maloleté deti priali, resp. vybrali. Okresný súd vytkol otcovi, že úlohou rodiča nie je vždy automaticky akceptovať pranie dieťaťa, pretože rodič vzhľadom na svoje skúsenosti môže rozhodnúť, či daný krúžok je pre povahu maloletého dieťaťa vhodný, prípadne mu ponúkne ďalšie možnosti výberu; otec však matku z uvedenej alternatívy vynechal.

1.5 Otec tiež bez súhlasu matky zmenil trvalý pobyt maloletých detí, hoci ide o skutočnosť, o ktorej by v zásade mali rozhodovať obaja rodičia spoločne, prípadne súd, ak sa nevedia dohodnúť; uprednostnil trávenie jarných prázdnin maloletých detí v škôlke a v dennom tábore na úkor matky, ktorá záujem o poskytnutie starostlivosti maloletým deťom v tomto čase patrične prejavila; otec poňal dočasné zverenie maloletých detí do jeho starostlivosti ako dominantné rozhodovanie o akomkoľvek osude maloletých detí, vytláčajúci úlohu druhého rodiča v ich živote.

1.6 Rozšírením styku matky ďalším neodkladným opatrením, ako aj úpravou styku počas letných prázdnin sa nepreukázalo, že by sa matka nevedela postarať o maloleté deti, o čom svedčí aj fakt, že otec umožnil matke styk nad rámec, stanovený neodkladným opatrením počas zimných prázdnin v roku 2019.

1.7 Okresný súd vytkol otcovi aj správanie pri odovzdávaní maloletých detí, keď ich pošle k matke samé cez záhradku pred domom, čím si neplní povinnosť v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, s matkou komunikuje len e-mailom, čím nie je pre deti vzorom ohľadom riešenia zlej rodičovskej komunikácie, vyjadril nepochopenie nad tým, ako rodičia s odstupom času a vysokoškolským vzdelaním nie sú schopní komunikácie hodnej dvoch dospelých ľudí v medziach základného slušného správania;

otec maloletým deťom vysielal signál, že matku nerešpektuje, ignoruje, čo maloleté deti citlivo vnímajú a môže to mať vplyv na ich správanie sa voči nej, keďže maloleté deti majú tendenciu preberať správanie sa rodičov.

1.8 Z pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletými deťmi okresný súd konštatoval pozitívny vzťah ku obom rodičom, pričom maloletý N. inklinuje viac k otcovi a maloletá F. viac k matke; matku neodmietajú; maloleté deti všeobecne bežne môžu viac alebo menej inklinovať k jednému z rodičov. Matka je v živote maloletých detí nevyhnutným pilierom, ktorý v danom prípade zjavne pre nich predstavuje emocionálnu oporu. Psychológ, prítomný na pohovore zistil, že maloleté deti vnímajú potrebu byť s matkou častejšie, pred matkou neprežívajú strach a obavu, neodmietajú ju, skôr prežívajú obavu a smútok za ňou. 1.9 Názor maloletých detí na striedavú osobnú starostlivosť okresný súd akceptoval s určitým odstupom, keďže maloleté deti sú vo výlučnej starostlivosti otca a otec je tým vo výhodnejšej pozícii oproti matke. Ako rozhodujúce okresný súd vyhodnotil, že opatrovník konštatoval pri prešetrení pomerov v domácnostiach vytvorenie vhodných podmienok u obidvoch rodičov pre zdravotný, psychický a fyzický vývin maloletých detí, pričom hygiena v domácnosti matky bola hodnotená na veľmi dobrej úrovni oproti domácnosti otca, kde bola hodnotená len na dobrej úrovni.

1.10 V čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia okresný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že matka by mohla ohroziť maloleté deti a ich zdravý fyzický a duševný vývoj vzhľadom na podozrenie, pre ktoré boli maloleté deti zverené do dočasnej starostlivosti otca: voči matke nebolo začaté trestné stíhanie a ani trestné konanie vo veci, o čom svedčí prípis OR PZ Banská Bystrica zo dňa 07.09.2018; naopak, maloleté deti vnímajú matku pozitívne.

1.11 Okresný súd vychádzal z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 46/2013 a uzavrel, že je v záujme dieťaťa byť v kontakte s oboma rodičmi, pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí. Otec v predmetnej veci uprednostňuje stabilitu výchovného prostredia maloletých detí na úkor budovania a upevňovania vzťahu maloletých detí s matkou, pričom jeho snahou je minimalizácia jej výchovného vplyvu na maloleté deti. Matka je však podľa záverov kolízneho opatrovníka výchovne spôsobilá poskytovať maloletým deťom potrebné zázemie vo svojej domácnosti, maloleté deti matku neodmietajú, naopak, bol zistený smútok z odlúčenia. Výlučne výchovné prostredie otca tak neposkytuje záruku, že splní ciele, ktoré od neho spoločnosť prostredníctvom Zákona o rodine a záujmu maloletých detí očakáva, neumožňuje matke spolurozhodovať o dôležitých záležitostiach, týkajúcich sa maloletých detí. Stabilita výchovného prostredia tak musí ustúpiť riadnej výchove maloletého dieťaťa, ktorá zo strany matky predstavuje emocionálnu oporu a vplyv matky na výchovu maloletých detí. Z výsluchu na pojednávaní dňa 05.03.2020 vyplynulo, že matka pozná charakter maloletých detí rovnako ako otec, pozná ich obľúbené činnosti, hračky, záujmy a v tomto smere vie poskytnúť deťom podnetný program a všestranný rozvoj prostredníctvom zamerania osobnosti; otec na druhej strane vie maloletým deťom poskytnúť zázemie v podobe reflektovania ich záujmov, je pre nich rovnocenný partner, ktorý svojim pragmatickým zameraním osobnosti vie obohatiť výchovu maloletých detí popri emocionálne založenej výchove matky. Z uvedených dôvodov sa okresnému súdu v súčasnosti javí ako najvhodnejšie, aby maloleté deti boli dočasne do rozhodnutia súdu vo veci samej zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, než len do dočasnej starostlivosti otca prvým neodkladným opatrením.

1.12 V danom prípade obaja rodičia prejavujú záujem na výchove maloletých detí: otec žiada, aby boli maloleté deti zverené do jeho výlučnej starostlivosti s upraveným stykom matke v zmysle doterajšej predbežnej úpravy, matka pôvodne žiadala zveriť maloleté deti do jej výlučnej osobnej starostlivosti a v rámci alternatívneho petitu navrhuje striedavú osobnú starostlivosť. Neodkladné opatrenie, ktoré bude predznamenávať rozhodnutie súdu vo veci samej, vie za určitých okolností vytvoriť priestor na to, aby súd v konečnom rozhodnutí posúdil, či neodkladným opatrením nastavený rámec je v záujme maloletých detí, a teda bude slúžiť ako podklad pre rozhodnutie vo veci samej. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 2482/2013 zo dňa 26.05.2014, podľa ktorého, pokiaľ sú všetky relevantné kritériá posúdené samostatne a sú u všetkých osôb naplnené rovnakou mierou, je žiadúce zveriť dieťa do striedavej starostlivosti rodičov, alebo aspoň prijať opatrenia, ktoré takýto postup v budúcnosti umožnia. Ak je teda zverenie dieťaťa do starostlivosti každej z týchto osôb v jeho najlepšom záujme, tak je spravdla v jeho najlepšom záujme zverenie do starostlivosti všetkých týchto osôb súčasne, pretože len takto sú zaistené podmienky pre všestranný rozvoj dieťaťa a len takýmto postupom je možné minimalizovať zásah do života dieťaťa.

1.13 Nie je podmienkou striedavej osobnej starostlivosti (aj dočasnej) vždy dobrá rodičovská komunikácia; súd je povinný nariadiť striedavú osobnú starostlivosť bez splnenia tejto podmienky, ak to vyžaduje záujem maloletých detí. V danej veci je preukázané, že bez striedavej osobnej starostlivosti by matka bola postupne vyňatá otcom zo života maloletých detí. Keďže úroveň rodičovskej komunikácie je odstrániteľná položka v živote účastníkov konania, ale naproti tomu ochladenie vzťahov medzi

deťmi a matkou prípadne vyňatie matky zo života detí je odstrániteľné len ťažko, a obaja rodičia sú spôsobilí maloleté deti vychovávať, majú o ich výchovu záujem, okrem riadnej starostlivosti obaja dbajú o ich výchovu po stránke citovej, rozumovej a mravnej, preto okresný súd mal za to, že zverenie do striedavej osobnej starostlivosti by malo byť dodržaním práva maloletých detí na starostlivosť oboch rodičov. Akákoľvek striedavá výchova predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať, spolupracovať a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov; na tento spôsob výchovy súd nesmie rezignovať už vtedy, ak jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí; ak je takýto súhlas obštrukčný, nedostatočne odôvodnený, absentuje vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, nemôže oň súd oprieť svoje rozhodnutie. Okresný súd nepovažoval námietky otca ohľadne nedostatku starostlivosti matky o maloleté deti za dostatočne preukázané a odôvodnené, naopak, z poslednej správy zo sociálneho zisťovania a jej príloh úpravy letného styku a zimných prázdnin vyplýva, že o maloleté deti sa matka vie postarať.

1.14 Účelom nariadenia neodkladného opatrenia je podľa súdu prvej inštancie zabrániť, aby dočasné zverenie maloletých detí do starostlivosti otca slúžilo k pokračujúcemu boju o maloleté deti medzi rodičmi. Ako vyplynulo z doterajšieho priebehu sporu, zachovaním doteraz platného neodkladného opatrenia by sa otváral priestor pre zneužitie postavenia otca voči matke maloletých detí. Je nesprávne domnievať sa, že kritérium schopnosti komunikácie je skúmané len u rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti; práve naopak, otec, ktorý má maloleté deti vo svojej osobnej starostlivosti, mal v rámci svojho doterajšieho procesného postavenia aktívne vytvoriť priestor pre to, aby sa zlepšila rodičovská komunikácia, čo z obsahu súdneho spisu nevyplývalo. Preto je nesprávne, ak otec striedavej osobnej starostlivosti bráni kvôli zlej a neštandardnej rodičovskej komunikácii. Nie je vylúčené, že práve striedavá osobná starostlivosť bude podnetom a motiváciou k tomu, aby rodičia vzájomne komunikovali a pri výchove spolupracovali. Je nepochybné, že na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri ich odovzdávaní; jedná sa tak o výrazne nežiadúci jav pre osobnostný vývoj a duševné zdravie maloletých detí; tiež sa môže stať, že ak tento stav bude pretrvávať až do rozhodnutia súdu vo veci samej, súd pristúpi k zvereniu maloletých detí do výlučnej výchovy matke, keďže otec svojim konaním negatívne vplyva na psychický stav maloletých detí, ktorý súd je v rámci nastavenia konečných pravidiel povinný chrániť. Záujmom maloletých detí nepochybne je, aby boli predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, ak to nie je možné, tak toho z rodičov, ktorý k tomu má lepšie predpoklady, mimo iného uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i tento druhý rodič je dobrým rodičom; táto premisa v čase vydania tohto rozhodnutia na strane otca absentuje. Len taký rodič dokáže vytvoriť priestor na to, aby dieťa absorbovalo vo väčšej miere výchovné pôsobenie druhého rodiča, ktorý ho nemá zverené do výchovy a len sa s ním stretáva. Naopak, zvyšuje sa tým pravdepodobnosť pozitívnej intenzívnej emocionálnej väzby dieťaťa k druhému rodičovi, čo otec zjavne ako rodič nepochopil (porovnaj nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 2661/10, nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 361/2016-63 zo dňa 19.03.2020).

1.15 Okresný súd návrhu matky vyhovel a dočasne nariadil striedavú osobnú starostlivosť; dôvodom je poskytnutie možnosti otcovi, aby začal z vlastnej vôle prejavovať u maloletých detí rešpekt ku matke a bol prítomný pre predávaní a odovzdávaní maloletých detí, čím dobrovoľne vyjadrí uznanie úlohy a dôležitosti matky v živote maloletých detí.

1.16 Keďže matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po podaní návrhu vo veci samej, okresný súd vymedzil dobu trvania neodkladného opatrenia v zmysle §330 ods. 1 C.s.p. do právoplatného skončenia veci, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 32P/149/2017.

1.17 Nariadením tohto neodkladného opatrenia odpadli dôvody, pre ktoré boli nariadené neodkladné opatrenia uzneseniami č.k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22.08.2018 a č.k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12CoP/18/2019-672 zo dňa 17.05.2019, pretože popri vydanom neodkladnom opatrení nemôžu procesne obstáť.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec s poukazom na §62 ods. 1 C.m.p., pretože súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, s poukazom na §365 ods. 1 písm. f) C.s.p., pretože súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň podľa §365 ods. 1 písm. h) C.s.p., pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom odvolaním napáda rozhodnutie v celom rozsahu. Žiadal zmeniť uznesenie okresného súdu tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a o trovách aby rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2.1 Napadnuté uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vydala totožná sudkyňa, ktorá koná aj vo veci samej a je teda podrobne oboznámená so skutkovým stavom a s doposiaľ vykonanými dôkazmi

v celej veci od podania návrhu v roku 2017. O tom svedčí aj text napadnutého uznesenia, keďže súd v odôvodnení argumentuje viacerými skutočnosťami, ktoré neboli obsahom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a nevyplývajú ani z dôkazov, ktoré matka k návrhu priložila. Napriek tomu súd jednostranne a nekriticky prevzal argumentáciu matky, úplne odignoroval jemu známe informácie o závažných okolnostiach na strane matky, ktoré sponchybujú a priamo vylučujú vhodnosť striedavej osobnej starostlivosti a s týmito sa v napadnutom uznesení nijako nevysporiadal.

2.2 Napadnuté uznesenie je pre otca prekvapujúce aj z toho dôvodu, že súd v rámci pojednávania opakovane, naposledy na pojednávani uskutočnenom dňa 16.10.2018, prezentoval svoj názor, že v prípade rodičov nie sú splnené predpoklady pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, pričom k rovnakému záveru dospel aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny po uskutočnení konzultácií s rodičmi, ktorý počas celého konania navrhuje zveriť maloleté deti do výlučnej osobnej starostlivosti otca. Znalec X.. D. S. sa vo svojom znaleckom psychologickom posudku č. 30/2018 zo dňa 12.07.2018 vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami a dospel k jednoznačnému záveru, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí; aj otec počas celého konania tvrdí, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí. Tieto skutočnosti zásadného významu však súd pri posudzovaní veci opomenul.

2.3 Poukázal na doposiaľ posledné rozhodnutie o dočasnej úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 01.03.2019, č.k. 32P/149/2017-557 vo vzťahu ku nedostatočnej komunikácii rodičov; i keď okresný súd aj vo svojom poslednom uznesení na viacerých miestach rovnako kritizuje rodičov za zlú vzájomnú komunikáciu, ktorá sa nijako nezlepšila, tentokrát už prekvapujúco v tejto skutočnosti nevidí žiadnu prekážku pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

2.4 Ku dočasnému zvereniu maloletých detí do výlučnej starostlivosti otca pristúpil okresný súd predovšetkým z dôvodu snahy eliminovať riziko pre riadny vývoj maloletých detí zo strany matky, vyplývajúce z jej aktivít, ktorých sa táto zúčastňuje spolu s deťmi (uznesenie zo dňa 09.07.2018, č.k. 32P/149/2017-186), konkrétne v rámci organizácie Empower the Child, ktoré sám označil za negatívne; uviedol, že matka neposkytuje maloletým deťom ochranu ich dôstojnosti, duševného, telesného a citového vývinu; aj v znaleckom posudku boli aktivity matky hodnotené ako rizikové pre maloleté deti.

2.5 Napriek tomu, že v aktuálne prejednávanej veci mal okresný súd preukázateľne vedomosť o alternatívnom životnom štýle matky a o jej filozoficko-náboženskom presvedčení, v odôvodnení uznesenia sa týmito skutočnosťami nijako nezaoberal, čo podporuje domnienku o tendenčnosti vydaného rozhodnutia. Otec v konaní vo veci samej predložil súdu viaceré listinné dôkazy, preukazujúce zlyhania vo výchove a starostlivosti zo strany matky, s priamym dopadom na zdravie, vzdelávací proces a celkový vývin maloletých detí, ale okresný súd procesnú aktivitu otca vyhodnotil ako „boj o maloleté deti“ a zahlcovanie súdu. Takéto vyjadrenia súdu svedčia o jeho zaujatosti voči otcovi a jednoznačnom prejave náklonnosti k matke, čo nie je konanie, naplňajúce obsah pojmu právo na spravodlivý proces. Okresný súd neprihliadol na skutkové tvrdenia oboch rodičov, a to obzvlášť v situácii, kedy súd bol oboznámený s obsiahlym dôkazným materiálom, ktorý je súčasťou spisu v konaní vo veci samej. Ak súd napriek tomu zohľadnil výlučne argumenty a tvrdenia matky, dopustil sa neprípustného zásahu do práva na spravodlivý proces, s čím úzko súvisí aj otázka neustrannosti súdu, pretože súd by mal podľa rovnakých kritérií pristupovať k hodnoteniu skutkových tvrdení všetkých účastníkov konania. Hoci v minulosti súd považoval aktivity matky za rizikové pre ďalší vývoj maloletých detí, z rozhodnutia nie je zrejmé, či skúmal to, či a v akom rozsahu sa matka takýmto aktivitám naďalej venuje, či pominulo nebezpečenstvo, že maloleté deti budú týmito aktivitami negatívne poznačené. Už len v tejto skutočnosti možno vidieť zásadnú vadu napadnutého uznesenia, keď sa súd touto esenciálnou skutkovou otázkou zjavne vôbec nezaoberal.

2.6 Namiesto toho sa okresný súd zameril na údajne negatívny postoj otca k matke a na ich nedostatočnú vzájomnú komunikáciu, ktorú dáva za vinu výlučne otcovi. Svoje rozhodnutie podporil uvedením prípadov, kedy mal otec matke odopierať možnosť rozhodovať o podstatných záležitostiach, týkajúcich sa maloletých detí, pričom v podstate len nekriticky prevzal tvrdenia matky, obsiahnuté v jej návrhu. Bližšie neodôvodnil, v čom vidí zásadnú zmenu skutkového stavu, ktorá by odôvodňovala potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, pričom za takúto skutočnosť nemožno považovať vplyv, či spôsob komunikácie otca s matkou, pretože v tomto smere k žiadnej zásadnej zmene nedošlo. Rovnako otcovi nie sú známe žiadne zásadné zmeny v pomeroch na strane matky, ku ktorým by došlo od vydania posledného neodkladného opatrenia, pričom takéto skutočnosti nevyplývajú ani z odôvodnenia napadnutého uznesenia.

2.7 Úlohou otca podľa okresného súdu, ako referenčného rodiča, je poskytnúť priestor matke maloletých detí, aby si svoje osobné pomery zariadila tak, aby mohlo dôjsť k nastoleniu pôvodného faktického stavu,

ktorý sa v súčasnosti považuje za najpriateľnejší spôsob výkonu úpravy rodičovských práv a povinností, pretože umožňuje v rovnakej miere výchovne pôsobiť na maloleté deti. Otec nemá vedomosť o tom, že by akýmkoľvek spôsobom bránil matke v tom, aby si zariadila svoje osobné pomery; je vecou matky, aby vytvorila také podmienky, v rámci ktorých bude schopná zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti. Matka si nezariadila napriek prebytku voľného času svoje osobné záležitosti, práve naopak, zotrvala vo svojom spôsobe života.

2.8 Okresný súd úplne opomenul príčiny, ktoré viedli k zhoršeniu vzťahov medzi otcom a matkou a zameriava sa len na súčasný stav, ktorý dáva za vinu otcovi. Preto otec považoval za potrebné poukázať na pôsobenie matky v C. škole D., resp. v C. škole U. R. pod vedením L. W. a v organizácii Empower the Child, venujúcej sa alternatívnym výchovným metódam. Napriek nesúhlasu otca sa maloleté deti pohybovali v prostredí vyššie uvedených organizácií, ktoré preukázateľne predstavovali riziko pre ich zdravý duševný vývin. Nebezpečenstvo týchto aktivít matky bol potvrdené aj v znaleckom posudku, či v stanovisku občianskeho združenia Pomoc obetiam násilia zo dňa 13.06.2018. Maloletá F. navštevuje od februára 2018 aj pravidelnú psychologickú terapiu z dôvodu spracovania svojich traumatických zážitkov, ktorým bola vystavená v prostredí bývalej ZŠ D., ako aj z dôvodu pomočovania sa. Aktuálny stav psychoterapeutického procesu je zachytený v správe zo dňa 08.04.2020, z ktorej vyplýva, že otec dieťaťa problémy maloletej rieši v súlade s odporúčaniami psychologičky, pričom aktuálne nevyhnutnou podmienkou pre zdravý vývin a diferenciaciu maloletej sa javí stabilné výchovné prostredie s jasnými hranicami, vytvárajúce základný pocit bezpečia a dôvery maloletej.

2.9 Nebezpečnosť osôb z prostredia C. školy D., s ktorými bola matka v intenzívnom kontakte, potvrdzujú aj medializované správy o týchto osobách, či už zo strany organizácie Pomoc obetiam násilia alebo blogov R. M., pričom všetky tieto tvrdenia otec podložil dôkazmi, predloženými súdu v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Na základe údajov, zistených pri inšpekcii vykonanej na škole U. R., bola následne táto škola rozhodnutím príslušných orgánov zrušená a voči jej bývalému riaditeľovi L. W. bolo vedené aj trestné konanie z dôvodu fyzického útoku na žiaka školy.

2.10 Dôvera otca voči matke sa naštrbila práve v dôsledku pôsobenia matky vo vyššie uvedených organizáciách, pričom matka razantne odmietala dialóg s otcom o výchovných otázkach, týkajúcich sa detí. Ku zmene jej postoja nedošlo ani v situácii, keď sa na prístup triedneho učiteľa L. W. sťažoval maloletý N.. Napriek snahe otca zabezpečiť maloletým deťom adekvátne bývanie, sa matka s maloletými deťmi presťahovala do neskolaudovaných priestorov C. školy D., kde s nimi bývala v absolútne nevyhovujúcich priestoroch a v zlých hygienických podmienkach, pričom otcovi zatajila podstatné informácie ohľadom bývania. Otec sa vzniknutú situáciu snažil riešiť aj prostredníctvom mediácie, ktorá však bola zo strany matky ukončená, hoci otec sa stále pokúšal vyjsť matke v ústrety a zachovať režim striedavej osobnej starostlivosti. Po podaní návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností v roku 2017, bolo uskutočnené stretnutie za účelom uzavretia dohody, pričom po vzájomných rokovaniach aj za prítomnosti právnych zástupcov došlo k obojstrannému schváleniu návrhu dohody, ktorý otec zo svojej pozície vnímal ako kompromisný, zohľadňujúci názory matky a jej životný štýl, pretože mu záležalo na tom, aby výchova maloletých detí prebiehala v pokojnom duchu a aby sa s matkou dohodli na priateľskom odovzdávaní detí bez incidentov. Napriek tomu matka tesne pred pojednávaním v novembri 2017 zmenila názor a odmietla dohodu uzavrieť.

2.11 Otec sa pokúšal riešiť konfliktné situácie pri odovzdávaní detí aj prostredníctvom psychológov; ako prostriedok zlepšenia vzťahov bolo navrhnuté vzájomné zaslanie ospravedlňujúcich e-mailov s vyjadrením ľútosť, k čomu však matka nikdy nepristúpila, nedostavila sa ani na ďalšie plánované poradenstvo v januári 2018, pričom svoju neúčast' nijako neospravedlnila; rovnaká situácia sa zopakovala pri ďalšom plánovanom termíne poradenstva na ÚPSVaR. Z tohto konania matky otec vyvodil záver, že matka nemá záujem o pokračovanie konzultácií a o uzavretie akejkoľvek dohody, pričom práve dohodu o spôsobe odovzdávania detí otec považoval za dôležitú, keďže zo strany matky pravidelne dochádzalo k verbálnym, či fyzickým útokom.

2.12 Od matky nevyšla žiadna iniciatíva ohľadom riešenia sporných otázok a ohľadom návrhu opatrení na zlepšenie vzájomných vzťahov. V poradí tretia právna zástupkyňa matky v roku 2018 prejavila záujem o obnovenie vzájomných rozhovorov, avšak skôr, než tieto mohli byť začaté, došlo k jej výmene; štvrtý právny zástupca matky následne ako prvý krok vo vzťahu k otcovi podal žiadosť na základnej škole, na ktorú sa hlásila maloletá F., ktorou sa domáhal, aby bolo manželke otca zamedzené poskytovanie informácií, týkajúcich sa maloletej F. a N., hoci súčasťou pôvodnej dohody bolo aj ustanovenie o tom, že matka bude akceptovať úlohu manželky otca pri výchove maloletých detí. O prínose otcovej manželky pri adaptácii N. po jeho prestupe zo školy U. R. sa pritom viackrát pozitívne vyjadril ako zástupca školy, tak aj triedna učiteľka maloletého. Práve z tohto konania právneho zástupcu matky otec usúdil, že matka nie je naďalej prístupná rozhovorom o možnom uzavretí dohody.

2.13 Napriek vyššie uvedenému je otec stále otvorený možnosti dohody, sociálnemu poradenstvu, odporúčaniam psychológov, či akýmkoľvek iným opatreniam, ktoré by mohli prispieť k zlepšeniu komunikácie s matkou a ktoré by vytvorili podmienky pre bezproblémovú a nekonfliktnú realizáciu styku s maloletými deťmi. Prístup otca je v súlade s Cochemskou praxou, kedy rodičia pri nezhode rešpektujú odporúčania psychológov, resp. iných osôb, zúčastnených na konaní.

2.14 Vo svetle vyššie uvedeného zaráža argumentácia okresného súdu, vyčítajúca dominantný prístup a absenciu snahy otca o zlepšenie vzájomných vzťahov s matkou, pričom otec preukázateľne inicioval viaceré stretnutia a zúčastňoval sa poradenstva za prítomnosti odborníkov; všetky tieto procesy boli matkou ukončené, keď sa výslovne negatívne postavila ku možnosti uzatvorenia akejkoľvek dohody, ktorá nereflektovala jej citový a hodnotový svet. Preto už otcovi nie je známe, aké ďalšie kroky by ešte mal iniciovať za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie. Napriek tomuto všetkému otec má záujem o plnenie dohôd, uzavretých v rámci sociálneho poradenstva a na nadviazanie na toto poradenstvo, ako aj o uzavretie už raz odsúhlasenej dohody, pričom verí, že táto by prispela k obojstrannému zlepšeniu starostlivosti o maloleté deti.

2.15 Otec k návrhu na podanie neodkladného opatrenia pristúpil len z dôvodu, že toto chcel iniciovať sám Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý na matku podal aj trestné oznámenie; v danom období totiž už bol vypracovaný znalecký posudok, pričom otec veril, že na podklade tohto bude súd môcť komplexne posúdiť všetky dôkazy a vo veci v krátkom čase rozhodnúť, čím by sa predišlo negatívne vnímaniu konania otca matkou. Aj celková dĺžka súdneho konania je predovšetkým dôsledkom neochoty matky pristúpiť ku konsenzuálnemu riešeniu celej situácie a neustálej zmeny jej postojov a názorov z dôvodov, ktoré boli špecifikované v znaleckom posudku pri hodnotení jej osobnosti.

2.16 Poprel, že by s matkou nepočítal v živote ich detí a že by sa snažil vytesniť ju z ich života. Jeho postoj je formovaný mnohými skúsenosťami z minulosti, kedy sa deti aj napriek jeho nesúhlasu pohybovali v prostredí, majúcom na ne negatívny vplyv, pričom matka nevyvinula dostatočné kroky na to, aby eliminovala kontakt detí s osobami, ktoré ich svojím prístupom mohli poznačiť, ale naopak, sama takéto kontakty iniciovala. Najmä v prípade maloletej F. otec s pomocou psychologičky až doposiaľ pracuje na tom, aby maloletá prekonala traumatické zážitky, ktorým bola vystavená v tomto období. Vzhľadom na alternatívny štýl života matky sa otec snaží predísť tomu, aby sa v budúcnosti obdobná situácia zopakovala, čo však neznamená, že by chcel matku zo života detí vylúčiť, ako to prezentuje súd prvej inštancie. Aj z tohto dôvodu je rozhodnutie tendenčné, čo je badateľné aj v tom, že okresný súd na jednej strane kritizuje otca za dominantný prístup ku matke a neochotu reflektovať jej požiadavky, avšak aj prípad, kedy otec v januári 2019 umožnil matke styk nad rámec úpravy neodkladného opatrenia, súd vyhodnotil v neprospech otca tak, že takýmto konaním otec uznal schopnosť matky postarať sa o maloleté deti.

2.17 Okresný súd časť odôvodnenia venoval hodnotiacim úsudkom o osobe otca, kritike jeho výchovných metód a poukazovaním na jeho neschopnosť komunikovať s matkou. Na viacerých miestach sa obsiahlo a spôsobom prekračujúcim bežné skutkové a právne hodnotenie veci, prináležiace súdu, venoval vplyvu otca na psychiku detí, pričom zdôraznil jeho neschopnosť akceptovať matku ako dobrého rodiča. Bez povšimnutia však nechal postoj matky voči otcovi, pričom ten rozhodne nemožno považovať za pozitívny, o čom svedčí už len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého podstatnú časť tvoria invektívy a výčitky, namierené na osobu otca. Okresný súd nevyžaduje od matky iniciatívu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie, tak ako to žiada od otca.

2.18 Okresný súd v menšej miere rozvinul posúdenie skutkových okolností prípadu a právne posúdenie veci, najmä nedostatočne uviedol, v čom videl zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala potrebu bezodkladnej úpravy styku rodičov s maloletými deťmi, a to práve v čase pretrvávajúcej pandémie a absolútne modifikovaného spôsobu života, ktorý kladie na každého zvýšené nároky. Za súčasného núdzového stavu, kedy je vzdelávanie prenesené priamo na rodičov do domácnosti, je nepredstaviteľné zabezpečovanie plnenia úloh matkou, ktorá ani doteraz nebola schopná počas víkendov dohliadať na úlohy detí. Odôvodnenie matky, že k nim prišli na návštevu bratrance, a preto deti nechala, aby sa im venovali, a nepripravili sa do školy, nie je prejavom zodpovedného rodiča, ale benevolentného prístupu k výučbe, ktorým sa matka aj v minulosti viackrát prezentovala. Už samotná striedavá osobná starostlivosť predstavuje pre deti dramatickú zmenu, s ktorou sa musia vyrovnávať. Maloleté deti by mali byť v karanténe v ustálenom režime, o ktorý sa vedia oprieť, dôverujú mu a poznajú ho; je výlučne na rodičoch, aby systematicky deti vzdelávali. Otec sa obáva metód a postupov, ktoré matka bude počas učenia aplikovať, keďže tieto boli aj dôvodom skončenia pracovného pomeru s ňou. Otec je presvedčený, že ani v tomto kontexte nie je striedavá osobná starostlivosť v najlepšom záujme maloletých detí.

2.19 V tomto smere okresný súd okrem všeobecných úvah o prístupe otca argumentoval najmä poukazom na konkrétne situácie, kedy mal otec konať v rozpore so želaniami matky, pričom pri opise týchto situácií jednostranne a bez dôkazov prevzal argumentáciu matky.

2.20 Otec odmietol konštatovanie súdu, že nerešpektoval pranie matky, aby maloleté deti nevolali jeho manželku mama, čím maloleté deti vystavil neistote v ich rodinných vzťahoch. Súd opäť len bez ďalšieho preberá tvrdenia matky, ktoré nie sú podložené žiadnymi dôkazmi. Aj z poslednej správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 12.03.2020 vyplýva, že deti vedia, kto je ich biologická a kto nevlastná matka a nemajú v tejto otázke žiadny zmätok. Prejavuje sa to aj v používanom oslovení a našli sami spôsob, ako rozlíšiť biologickú a nevlastnú matku. Biologickú matku oslovujú dôvernejšie ako mamka alebo mamina a nevlastnú matku ako V., mama alebo nevlastná mama. Formu oslovovania rodičov maloletými deťmi iniciatívne otec riešil aj v rámci pravidelných konzultácií u detskej psychologičky, pričom matku o záveroch a odporúčaniach psychologičky, týkajúcich sa tejto problematiky informoval. Všetky otázky, vrátane formy oslovovania manželky otca, otec konzultuje s psychologičkou, pričom po každom terapeutickom sedení otec dostal od psychologičky spätnú väzbu ako aj odporúčania, týkajúce sa úpravy výchovného rámca; oslovovanie jeho manželky ako mama považuje aj detská psychologička za primerané; otec svoj postoj k tejto otázke matke vysvetlil aj v e-mailovej správe zo dňa 25.10.2019. Matka sa dobrovoľne vzdala možnosti konzultácií s detskou psychologičkou; keďže však medzi rodičmi dochádza k častým nezhodám o otázkach spôsobu výchovy maloletých detí, snaží sa otec matku vždy informovať o odporúčaní psychologičky, viažucich sa na konkrétnu problematiku.

2.21 V otázke pomočovania maloletej, kde otca za jeho prístup matka v návrhu na neodkladné opatrenie kritizuje, otec ako odvolateľ zdôraznil, že k riešeniu tejto situácie nepristupuje svojvoľne, ale riadi sa odporúčaniami detskej psychologičky, ktorá navrhla plnenie tzv. malých cieľov pri odstraňovaní pomočovania: sú to napríklad smajlíky za deň, keď si maloletá F. uvedomí potrebu ísť na WC, motivácia formou odmeny, ak sa jej podarí aktívne si uvedomovať túto potrebu počas dlhšieho časového obdobia. Zo strany otca nejde o žiadne podplácanie, ako to tvrdí matka. Hoci matka považuje riešenie realizované otcom za nevhodné, sama s vlastným funkčným riešením neprišla. Takisto v minulosti situáciu s nočným pomočovaním N. odmietala riešiť nedávaním plienok 7-ročnému dieťaťu tak, ako to v tej dobe navrhla pracovníčka krajskej psychologičkej poradne X.. M..

2.22 Matka zavádza, keď tvrdí, že o terapii maloletej u detskej psychologičky nevedela; už cca v období mesiacov október/november 2017 bola informovaná, že v prípade ak sa u F. nepodari odhaliť fyziologickú príčinu pomočovania, bude vec riešená prostredníctvom detského psychológa. Táto otázka bola nevyhnutnou podmienkou pre uzavretie dohody, keďže matka dlhodobo odmietala priame pozorovanie detí psychológmi; otec následne matke poskytol kontaktné údaje na psychologičku, ktorú bude maloletá navštevovať. Matka si dokonca v júni 2018 u psychologičky dohodla termín stretnutia, ktoré aj absolvovala, na ďalšie konzultácie sa však už bez ospravedlnenia nedostavila a o prebiehajúcu terapiu sa do dnešného dňa nijako nezaujíma ani u otca, ani u psychologičky, napriek apelovaniu otca, na čo však matka nijako nereflektovala a namiesto toho obviňuje otca z toho, že o priebehu terapie nemá žiadne informácie a používa túto skutočnosť ako ďalší príklad neštandardného otcovho postupu. O účelovosti prístupu matky svedčí aj to, že nemá problém o zdravotnom stave maloletých komunikovať s ich pediatričkou X.. O. M., s ktorou má matka nadštandardné vzťahy; ambulanciu pediatričky pritom maloleté deti navštevujú len zriedkavo, čo napokon potvrdila aj samotná X.. M. vo svojej lekárskej správe zo dňa 03.03.2020, ktorú matka priložila k svojmu návrhu; tu konštatuje aj potrebu intervencie psychológa a tímovej práce odborníkov. Napriek tomu matka otcom zabezpečenú terapiu u psychológa ignoruje a stavia sa k tejto forme zdravotnej starostlivosti odmietavo.

2.23 Okresný súd otcovi vyčíta aj, že bez súhlasu matky zmenil deťom trvalý pobyt. Otec matku vopred informoval o tom, že by chcel deťom zmeniť trvalý pobyt a pediatra. Zmenu pediatra odôvodnil nevyhovujúcou vzdialenosťou, keď maloleté deti musia za lekárom v súčasnosti dochádzať do C., ako aj nesúhlasom s jej liečebnými metódami. Navrhovanú zmenu trvalého pobytu otec odôvodnil tým, že maloletá mala trvalý pobyt na adrese bydliska starých rodičov zo strany matky v obci M., a teda pri zápise do školy spadala do tejto obce, čo je z hľadiska dochádzania do školy nevyhovujúce a takéto riešenie zjavne nebolo v záujme maloletých detí. Matka návrh otca odmietla, pričom neuviedla žiadny racionálny dôvod odoprenia súhlasu, či inú možnosť riešenia vzniknutej situácie. Otec celú situáciu telefonicky konzultoval aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a dúfal, že vo veci samej sa rozhodne už na pojednávaní v októbri 2018, pričom v rámci rozhodnutia by mohla byť vyriešená aj táto otázka. K vydaniu rozhodnutia nedošlo, preto pristúpil ku zmene trvalého pobytu, keďže vzniknutú situáciu nebolo možné riešiť iným spôsobom, bez ohrozenia záujmu maloletých detí. Nakoniec aj samotné prijatie maloletej F. do základnej školy bolo sťažené prístupom matky (škola hodnotí bezkonfliktnosť rodičov s hodnotami školy, ich zaangażovanosť pri prijímacom procese a pod.), ktorá školu priamo

prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu informovala o tom, že škola nesmie žiadnym spôsobom komunikovať ohľadom maloletej s manželkou otca. Nie je tiež pravdivé tvrdenie okresného súdu o tom, že otec odmietol ponechať otázku nastrelenia náušnic u maloletej F. na matku, pre ktorú to z hľadiska jej matrimoniality predstavovalo zjavne dôležitý medzník v rovine matka - dcéra. Otec matku informoval o tom, že F. má záujem prepichnúť si uši už päť mesiacov predtým, než k tomu došlo, čím matke vytvoril dostatočný časový priestor na to, aby sama zabezpečila nastrelenie náušnic. Keďže maloletá sa na prepichnutie uší opakovane pýtala, avšak otec k nemu nechcel pristúpiť pred rozhodnutím súdu, na jar 2019 maloletej povedal, že sa to robí v zime, aby získal istý časový priestor na vyriešenie tejto otázky. Matku o nastrelení náušnic vopred informoval, a to e-mailovou správou zo dňa 05.09.2019 a následne zo dňa 03.02.2020, v ktorej uviedol, že prepichovanie uší by chcel s maloletou absolvovať v najbližšom týždni. Rozhodnutie o tom, s kým chce maloletá nastrelenie náušnic absolvovať, mienil otec ponechať na ňu, pričom by úplne rešpektoval, ak by tento úkon chcela realizovať s matkou. Bezprostredne pred nastrelením náušnic sa maloletá od matky vrátila s náušnicami, z čoho otec usúdil, že matka akceptovala rozhodnutie maloletej absolvovať prepichnutie uší s otcom. Svoj postup konzultoval aj s detskou psychologičkou, ktorá voči tomu nijako nenamietala. Matke nič nebránilo v tom, aby pranie maloletej ohľadom prepichnutia uší realizovala.

2.24 Nesprávne konštatoval okresný súd aj to, že otec uprednostnil trávenie jarných prázdnin malolekých detí v škôlke a v dennom tábore na úkor matky, mimo režimu upravenom v neodkladnom opatrení. Maloletý sa veľmi tešil na počítačový tábor, pričom potvrdenie o prijatí dostal asi dva týždne pred jeho uskutočnením. Pre prípad, že by sa tábor nerealizoval, mal otec pripravený náhradný program na rodinnej chate, kde spolu s rodinou obvykle chodievajú. Na obdobie jarných prázdnin si otec vzal dovolenku, pričom nie je pravdou, že by bola maloletá odložená v škôlke, naopak, absolvovala špeciálny program, organizovaný pre absolventov škôlky a ich rodiny, ktorý zahŕňal maškarný ples v stredu a lyžovačku vo štvrtok; na tento program sa maloletá dlhodobo tešila a mala záujem ho absolvovať.

2.25 Hoci komunikácia medzi otcom a matkou nie je ideálna, otec sa vždy podľa možností snažil matke vyjsť v ústrety a umožniť jej aj styk nad rámec neodkladného opatrenia, ako tomu bolo napríklad v zime 2019, pričom rozšírený styk jej bol pripravený umožniť aj počas letných prázdnin 2019, aj keď v tomto prípade ku dohode s matkou nedošlo.

2.26 Takto otec postupoval napriek stanovisku opatrovníka, ktorý ho v minulosti informoval o tom, že nepovažuje za vhodné, aby deti prespávali u matky a navrhoval aj asistovaný styk detí s matkou. Aj znalec v znaleckom posudku navrhuje zverenie detí otcovi a úpravu styku v pomere 11 : 3. Podľa názoru otca nemožno v tomto kontexte za dominantné rozhodovanie považovať tú skutočnosť, že otec sa v prípade jarných prázdnin mienil riadiť rozhodnutím súdu. V tomto kontexte je zrejмый názor súdu, že dodržiavanie neodkladného opatrenia otcom je negatívny jav, čo otec považuje za prekvapivý záver konajúceho súdu.

2.27 Poukázal na závery znaleckého posudku, kde boli skúmané osobnosti oboch rodičov a znalec nekonštatoval, že by sa otec vo vzťahu k matke správal agresívne, dominantne alebo manipulatívne. Naopak, znalec osobnosť matky zhodnotil ako nestabilnú, nedostatočne zrelú, s nestabilným sebaobrazom, konštatoval intenzívne emočné prežívanie jednotlivých situácií matkou, matka má málo stabilný hodnotový systém, variuje situačne, nezriedka aj prispôsobovaním si pravidiel hodnotových, morálnych, sociálnych. Okresný súd nijako nevysvetlil, z akých dôvodov sa pri hodnotení osoby otca a matky zásadne odklonil od záverov znaleckého posudku, keďže hodnotiace úsudky súdu sú v priamom rozpore so závermi znaleckého posudku. Dôsledkom prístupu súdu prvej inštancie je potom aj záver, že v kontraste ku požiadavkám otca všetky požiadavky matky hodnotí ako oprávnené, pričom matke ani raz nevytýka nerešpektovanie želaní otca.

2.28 Poukázal na opakované prosby voči matke, aby rešpektovala jeho súčasnú manželku a nadviazala s ňou štandardnú komunikáciu. Manželka otca sa plnohodnotne podieľa na starostlivosti o maloleké deti, na uspokojovaní ich potrieb už niekoľko rokov a vzhľadom na pobyt v spoločnej domácnosti má s nimi prirodzene vytvorené citové väzby. Manželka otca sa o maloletú F. stará od 2 rokov jej života, t.j. v súčasnosti už 4 roky, čo je dlhší čas než sa o ňu spoločne starali otec s matkou; rovnako o malolekého N. sa manželka otca stará už 5 rokov, t.j. rovnaký čas, aký od jeho narodenia po rozchod tvorili pár otec s matkou. Matka však nedokáže tieto skutočnosti akceptovať a manželka otca je zo strany matky neustále vystavovaná atakom a urážkam, dokonca aj v prítomnosti detí, čím deti postavila do ťažkej pozície, keď nechceli zraniť svoju matku, ale zároveň si chceli udržať aj dobrý vzťah s manželkou otca a cítiť sa príjemne v spoločnej domácnosti otca. Prístup matky tak výrazne sťažil budovanie vzťahov medzi malolekými deťmi a manželkou otca, ako aj väzieb v ich novom rodinnom prostredí.

2.29 Je badateľný selektívny prístup okresného súdu, a to aj v časti odôvodnenia, venujúcej sa správe opatrovníka zo sociálneho zisťovania zo dňa 12.03.2020. Okresný súd v odôvodnení zdôraznil

len pasáže ohľadom vhodnosti podmienok matky zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti a opisu pozitívneho vzťahu detí k matke, nijako bližšie sa nezaoberal tvrdeniami detí, ktoré vyjadrili svoje prianie rozdeliť čas trávený s rodičmi tak, že o niečo viac času budú v starostlivosti otca, pričom maloletý N. sa vyslovene odmietavo postavil k možnosti striedavej osobnej starostlivosti. Hoci pri pozitívnych vyjadreniach na adresu matky sa okresný súd odvoláva na vyjadrenia maloletých detí, ich prevažne odmietavý postoj k striedavej osobnej starostlivosti zľahčuje tým, že bez ďalšieho nemôže prevziať postoj maloletého dieťaťa, hoci v konkrétnostiach nijako neuviedol, prečo by názor maloletých detí v tomto konkrétnom prípade nemal byť zohľadnený.

2.30 Vnútorň logický nesúlads v argumentácii súdu prvej inštancie možno vidieť aj v tom, keď na jednej strane konštatuje ničím nepodložené a ničím nepreukázané ochladnutie vzťahov medzi matkou a maloletými deťmi a jej postupné vyňatie z ich života, ale na inom mieste v odôvodnení uvádza, že matka pre deti predstavuje emocionálnu oporu, že s ňou deti chcú tráviť viac času a vnímajú ju pozitívne. Deti majú k matke vytvorený pozitívny vzťah a spontánne sa vyjadrovali o svojej rodinnej situácii a o osobe obidvoch rodičov, čo vyplýva aj zo správy zo sociálneho zisťovania. Tieto skutočnosti sú v priamom rozpore s tvrdeniami matky, podľa ktorých sú deti v jej prítomnosti mlčky a nechcú sa s ňou rozprávať, majú problém sa vyjadriť o vzťahoch v rodine. Pozitívny postoj detí k matke je objektívne zdokumentovaný, čo by sa nebolo možné konštatovať, keby sa otec pred deťmi o matke vyjadroval negatívne a snažil sa ich manipulovať, ako to tvrdí matka, prípadne, ak by sa cielene snažil matku vyňať zo života detí, ako to tvrdí súd prvej inštancie. Okresný súd dokonca vo svojich úvahách dospel k záveru, že otec svojím konaním negatívne vplýva na psychický stav maloletých detí, a to i napriek tomu, že je v priamom rozpore s vyjadreniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, klinického psychológa, ako aj so závermi znalca, obsiahnutými v znaleckom posudku.

2.31 Okresný súd napokon vo svojom rozhodnutí neopomenul zdôrazniť ani tú skutočnosť, že kým hygiena v domácnosti matky bola hodnotená na veľmi dobrej úrovni, hygiena v domácnosti otca bola hodnotená len na dobrej úrovni. Zo záznamu z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí otca zo dňa 10.03.2020, ktorý je v súdnom spise vyplýva, že poriadok a hygiena boli v domácnosti otca hodnotené na veľmi dobrej úrovni; zjavne teda ide len o chybu v písaní. Použitím takejto argumentácie okresným súdom je ale zrejma jeho snaha odôvodniť správnosť svojho rozhodnutia aj takými zisteniami, ktoré nemajú až takú relevanciu ako opakované vyjadrenia kolízneho opatrovníka o nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti a odporúčenia zveriť maloleté deti do výlučnej osobnej starostlivosti otca.

2.32 Otec mal za to, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a dočasné zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti predovšetkým z dôvodov, že nebola preukázaná žiadna objektívna zmena pomerov, ktorá by vyvolávala potrebu nariadenia nového neodkladného opatrenia. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.09.2015, sp.zn. 25CoP/40/2015 a na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 25.09.2014 sp.zn. I.ÚS 3216/2013. Okresný súd nijako neprihliadol na prostredie matky, hoci v skôr vydaných neodkladných opatreniach bolo toto hodnotené ako nestabilné, a to najmä s prihliadnutím na väzby matky k organizácii Empower the Child. Z rozhodnutia súdu nijako nevyplýva, že by skúmal, či u matky došlo k zmene jej postojev, uspokojil sa len s konštatovaním, že voči matke nebolo začaté trestné stíhanie ani trestné konanie, hoci matka myšlienky vyššie uvedeného hnutia nepropaguje tak aktívne ako v minulosti, ale stále sa k nim hlási. Osoby, pohybujúce sa v prostredí uvedenej organizácie, mali pritom na deti v minulosti preukázateľne negatívny vplyv, pričom maloletý niekoľkokrát vyjadril odpor k aktivitám matky. I znalec potvrdil, že maloletý vníma nebezpečenstvo v aktivitách matky, maloletá sa podobným spôsobom vyjadrila počas sedení u psychologičky. Matka sa spoločne so svojím súčasným partnerom naďalej pohybuje v prostredí osôb organizácie Empower the Child, dokonca aj ku skončeniu pracovného pomeru u jej bývalého zamestnávateľa došlo z dôvodu, že matka bola vnímaná ako jedna z najradikálnejších prívrženkýň hnutia Empower the Child. Hoci právny zástupca matky na pojednávaní, uskutočnenom v marci 2020, túto skutočnosť poprel, preukazuje ju prehlásenie bývalého zamestnávateľa matky, ktoré je súčasťou súdneho spisu. U matky v porovnaní so situáciou v júli 2018 nedošlo ku žiadnej zmene v jej vnímaní organizácie Empower the Child, i napriek medializovaným informáciám k jej aktivitám nedokázala zaujať kritický postoj, dokonca sa na súdnom pojednávaní nepravdivo vyjadrila, že na autora blogov, venujúcim sa bývalej C. škole D. R. M. a osobám v nej pôsobiacich podala trestné oznámenie. Je nepochybné, že alternatívny životný štýl matky a osôb, v prostredí ktorých sa matka stále pohybuje, môže mať negatívny vplyv na vývoj maloletých detí, čo však súd nijako nezobral do úvahy. Matka doteraz verejne prejavuje náklonnosť osobe L. W., čím potvrdzuje, že sa neodklonila od smeru a hodnôt, ktoré vždy vyznávala.

2.33 Výchovné prostredie matky a otca je zásadne odlišné, pričom matka napriek prosbám otca odmieta upustiť od svojich alternatívnych výchovných metód. Matka maloleté deti, predovšetkým

maloletú zaťažuje témami, ktoré táto vo svojom veku nie je schopná náležite spracovať (ezoterické karty, kryštály, menštruácia, veštecké karty). Striedavá starostlivosť detí, realizovaná v takýchto diametrálne odlišných výchovných prostrediach, aj v minulosti spôsobovala u detí zmätok a mala na ne negatívny psychologický dopad; maloletá sa so zážitkami v C. škole D. vyrovnáva dodnes pomocou psychologickéj terapie, pričom až s odstupom niekoľkých rokov začína byť badateľné zlepšenie jej stavu. Opätovné vystavovanie detí nevhodnému prostrediu by mohlo devalvovať význam celého absolvovaného terapeutického procesu a vyvolať u detí opakované psychické problémy. Z poslednej správy zo sociálneho zisťovania navyše nijako nevyplýva, že by v dôsledku starostlivosti otca došlo k oslabeniu, či dokonca pretrhnutiu vzťahov medzi maloletými deťmi a matkou; nie sú preukázateľne splnené podmienky, ktoré by boli predpokladom nariadenia striedavej osobnej starostlivosti.

2.34 Okresný súd nijako neskúmal, či má matka vytvorené vhodné materiálne podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. Matka tvrdí, že v súčasnosti pracuje 3 hodiny denne, o čom doteraz nepredložila žiaden dôkaz a ani si prácu aktívne nehľadá. Neschopnosť nájsť si prácu vysvetľuje väčšinou údajným vplyvom otca, pričom otec čestne prehlasuje, že v minulosti nijako nekomunikoval so zamestnávateľmi matky, s výnimkou C. školy R. škola, kde sa po skončení pracovného pomeru s matkou stretol so zriaďovateľmi školy, a to na ich žiadosť a za účelom sprostredkovania kontaktu na odbornú pomoc pre poškodené deti v školskom zariadení. Ani v súčasnosti matke nijako nebráni v hľadaní si zamestnania, nemá na to žiaden dôvod a je to aj nereálne.

2.35 Na poslednom pojednávaní vo veci samej matka tvrdila, že má príjem 650,- Eur netto v spoločnosti R. G. kde jediným spoločníkom je jej priateľ, hoci nevedela tento príjem nijakým spôsobom preukázať. Na základe verejne dostupných údajov je krajne nepravdepodobné, že by táto spoločnosť bola schopná matke vyplácať mzdu vo výške 650,- Eur; v otázke financií matka súd opakovane zavádzala, keď napríklad v minulosti tvrdila, že ju otec pri rozchode nechal bez príjmu, dokonca žiadal vyplácanie polovice rodičovského príspevku, pričom takéto tvrdenie matky nie je pravdivé, keďže otec sám navrhol úhradu sumy 200,- Eur až do dovŕšenia 3 rokov veku dcéry. Matka na náklady spojené so zabezpečovaním starostlivosti o maloleté deti dlhodobo prispieva sumou neodrážajúcou polovicu nákladov na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, špecificky na školu a krúžky detí tak, ako sa rodičia v minulosti dohodli, a preto je otázne, z akých zdrojov chce tieto náklady pokrývať v prípade striedavej osobnej starostlivosti.

2.36 Matka má v porovnaní s otcom úplne odlišný prístup v otázke zabezpečovania zdravotnej starostlivosti o deti, napríklad odmietla deťom podať lieky, lebo to považovala za nebezpečné; zanedbala starostlivosť o syna pri zranení kolena, v dôsledku čoho neskôr došlo ku komplikáciám liečby a hospitalizácia maloletého trvala cca 10 dní.

2.37 Bytové podmienky matky sa od júla 2018, kedy bol vypracovaný znalecký posudok, nijako nezmenili, pričom znalec sa v posudku vyjadril, že deti rezervovane vnímajú osoby pohybujúce sa v dome, ktorý obýva matka a majú obavy o zásahy do ich súkromia. Otec navyše nepovažuje za vhodné, aby 11-ročný chlapec spával spoločne s matkou, čoho sa matka domáha a naďalej tento spôsob spania realizuje aj po nariadení striedavej osobnej starostlivosti.

2.38 Deti v rámci sociálneho zisťovania vyjadrili spokojnosť s podmienkami u otca, pričom k striedavej osobnej starostlivosti sa stavajú rezervovane, maloletý N. ju vyslovene odmieta.

2.39 Samotný súd prvej inštancie konštatuje nedostatky v komunikácii rodičov; práve vysokú mieru schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie ohľadom potrieb maloletého dieťaťa zaraďuje ustálená judikatúra medzi základné predpoklady pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá starostlivosť má redukovať traumatizáciu detí po rozchode rodičov a prispievať k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí. Predchádzajúce skúsenosti so striedavou osobnou starostlivosťou v prípade maloletých detí odôvodňujú predpoklad, že vydané rozhodnutie bude mať opačný účinok.

2.40 Otec k odvolaniu otec pripojil potvrdenie organizácie Pomoc obetiam násilia zo dňa 13.06.2018, správu zo psychoterapeutického procesu spoločnosti C., s.r.o. od X. N. V. - psychologická ambulancia zo dňa 08.04.2020, časť e-mailovej správy zo dňa 25.10.2019, e-mailovú správu zo dňa 22.10.2018, 05.09.2019 (ohľadom náušnic), 03.02.2020, 05.06.2019, záznam z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 10.03.2020, e-mailovú správu od R. M., adresovanú otcovi maloletých detí zo dňa 31.03.2020 a správu o finančnom hospodárení spoločnosti R. G. za rok 2019.

3. Vyjadrenia k odvolaniu otca podané neboli.

4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu, považujúc odvolanie otca v plnom rozsahu za

dôvodné, v zmysle §388 C.s.p. zmenil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z nasledovných dôvodov:

5. V zmysle §388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

6. Z rozsiahleho spisového materiálu je zistiteľné, že maloleté deti pochádzajú zo vzťahu svojich rodičov, ktorý trval od roku 2004, pričom od roku 2006 títo žili v spoločnej domácnosti až do roku 2014, kedy matka spolu s maloletými deťmi odišla. Na základe mediačnej dohody rodičia deti vychovávali v rámci striedavej starostlivosti v pomere 3 a 4 dni, takmer po dobu 3 rokov až do roku 2017, kedy otec podal návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. V priebehu konania podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorému bolo sčasti vyhovené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018, potvrdeným Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením č.k. 15CoP/30/2018-346 zo dňa 22.08.2018, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti otca, matke bol upravený dočasne styk s maloletými deťmi na každý páry týždeň v sobotu od 9.00 h. do 18.00 h., v nedeľu od 9.00 h. do 18.00 h.. Následne na návrh matky uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 32P/149/2017-557 zo dňa 01.03.2019 okresný súd rozšíril styk matky s maloletými deťmi na každý páry týždeň v piatok od 17.00 h. do nedele 17.00 h. a aj každý nepáry týždeň v utorok od 15.00 h. do 18.00 h., vo zvyšku bol jej návrh zamietnutý, sčasti bolo zrušené uznesenie o prvom neodkladnom opatrení v druhom, treťom a štvrtom výroku a okresný súd obmedzil trvanie tohto uznesenia o neodkladnom opatrení do právoplatného skončenia vo veci samej.

6.1 Z obsahu obidvoch uznesení okresného súdu i uznesení krajského súdu vyplýva, že v danom čase prebiehalo trestné konanie voči matke o podozrení zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby alebo iným spôsobom zanedbanej výživy a výchovy maloletých detí; bolo konštatované, že neboli zistené žiadne dôvody, na základe ktorých by matka bola dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, či iným spôsobom by zanedbala výživu a výchovu maloletých detí.

6.2 Skutočnosti, pri ktorých súd pôvodne pri nariadovaní neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletých detí otcovi vychádzal, boli neskôr v konaní zistené s istotou inak a uvedené založilo dôvod na to, aby okresný i krajský súd pristúpili k posúdeniu dôvodnosti návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom jej styku s maloletými deťmi (č.l. 563). Už tu matka navrhovala celkom tri spôsoby nariadenia neodkladného opatrenia, a to buď odovzdaním maloletých detí do jej výlučnej osobnej starostlivosti (vo veci samej pôvodne navrhla deti rozdeliť a zveriť maloletú F. jej a maloletého N. otcovi) alebo do dočasnej striedavej osobnej starostlivosti, alebo rozšíriť jej styk s maloletými deťmi do rozhodnutia súdu vo veci samej. Okresný súd konštatoval čiastočnú dôvodnosť jej návrhu s tým, že práve neodkladné opatrenie o dočasnom styku rodiča s maloletým dieťaťom primárne slúži na zabezpečenie ich vzájomného kontaktu až do rozhodnutia súdu vo veci samej (č.l. 557 spisu). Matka pri rozhodovaní súdu o rozšírení jej styku s maloletými deťmi dňa 01.03.2019 osvedčila, že doposiaľ nastavený styk s maloletými deťmi nezodpovedá potrebám maloletých detí; okresný súd zohľadnil aj to, že až do nariadenia tohto neodkladného opatrenia uznesením č.k. 32P/149/2017-186 zo dňa 09.07.2018 poskytovala osobnú starostlivosť maloletým deťom v režime striedavej osobnej starostlivosti. Okresný súd uzavrel, že ani otec sa nebráni v zásade tomu, aby maloleté deti boli u matky nad rámec rozsahu styku, stanovenom doposiaľ platným neodkladným opatrením, a to aj v čase, keď sú choré; matka maloletým deťom poskytovala voľnočasové aktivity, rozvíjala s nimi rôzne zručnosti, trávila s nimi čas v prírode, čo prispievalo k upevňovaniu ich vzájomného vzťahu, a preto z hľadiska zabezpečenia kontaktu matky s maloletými deťmi nebolo žiadúce, aby takto strávený čas bol následne zmarený odovzdaním maloletých detí do starostlivosti otca; je v záujme maloletých detí, aby poznali domácnosť matky, jej zvyky, spôsoby, pravidlá správania a najmä majú právo na to, aby mohli v prítomnosti matky zaspávať. Z tohto hľadiska považoval za potrebné okresný súd zmeniť dočasnú úpravu styku matky s maloletými deťmi nielen na víkend, ale aj počas pracovného týždňa, a to z dôvodu, že z hľadiska rodičovskej zodpovednosti je aj úlohou matky podieľať sa na príprave maloletých detí na vyučovanie a vplývať tak na maloleté deti pri rozvoji ich vedomostí, schopností a zručností.

7. Vo veci samej prebieha dokazovanie: okresný súd vytýčil štyri pojednávania (16.11.2017 - č.l. 67-74, 16.10.2018 - č.l. 388-394, 05.03.2020 - č.l. 896-924, 16.03.2020 - ktorý termín pojednávania bol zrušený), X.. D. S. bol vyhotovený znalecký posudok aj jeho doplnenie vzhľadom na námietky matky, boli vypočutí rodičia, kolízny opatrovník a maloleté deti cestou opatrovníka; v spise sú založené správy o opakovanom prešetrení pomerov v domácnosti obidvoch rodičov (matka viackrát zmenila bydlisko, otec sa presťahoval jedenkrát), lekárske správy (X.. O. M. a iné), správy od psychológov (X.. U. M., Q.. P.,

X.. V., X.. Z. z ÚPSVaR); okresný súd odročil pojednávanie, vytyčené na termín 16.03.2020 na neurčito vzhľadom na šírenie infekčnej choroby na území Slovenskej republiky dňa 13.03.2020 a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 17.03.2020 rozhodol aktuálne odvolaním napadnutým uznesením dňa 23.03.2020.

8. Odvolanie otca je dôvodné v každom bode.

8.1 Neodkladným opatrením dochádza k rýchlej, aj keď len dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov alebo zabezpečeniu existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia; jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný. Meritórnym rozhodnutím, pokiaľ účastníci podajú návrh, môže o veci rozhodnúť inak. Neodkladné opatrenie súd vydáva spravidla bez vykonania dokazovania aj s prihliadnutím na krátku zákonnú lehotu; na vydanie neodkladného opatrenia postačuje obava, že je ohrozený najlepší záujem maloletého dieťaťa; táto obava postačuje na to, aby bolo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovelé.

9. V prejednávanej prípadnej krajský súd na rozdiel od okresného súdu nevidel dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia dočasnym zverením maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov; nezistil vôbec dôvody na nové rozhodovanie o dočasnej úprave pomerov účastníkov. Súd prvej inštancie koná vo veci samej takmer tri roky a vykonal rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého už má možnosť rozhodnúť vo veci. Maloleté deti sú neodkladným opatrením zverené do osobnej starostlivosti otca a bol upravený styk matky s maloletými deťmi, ďalším neodkladným opatrením bol styk rozšírený a tretím neodkladným opatrením bol upravený styk počas letných prázdnin v roku 2019.

9.1 Okresný súd už v rozhodnutí o neodkladnom opatrení o rozšírení styku matky s maloletými deťmi posudzoval aj jej návrh na dočasné zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti prípadne do striedavej osobnej starostlivosti; uznesenie podľahlo kontrole odvolacieho súdu vzhľadom na odvolanie matky; krajský súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v plnom rozsahu (č.l. 672 a nasl.); zdôraznil, že základnou podmienkou pre zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti je určitý štandard komunikácie rodičov, pričom z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia spolu komunikujú veľmi obtiažne a úroveň ich komunikácie nie je ani štandardná; táto skutočnosť sama o sebe zakladá prekážku pre to, aby súd toho času rozhodoval o striedavej osobnej starostlivosti rodičov formou neodkladného opatrenia, najmä pokiaľ okresný súd vykonáva dôkazy v tomto smere vo veci samej; nebolo by v záujme maloletých detí, aby počas konania boli raz zverené do dočasnej starostlivosti otca a raz do dočasnej starostlivosti matky, pretože uvedený stav by mohol vyvolať u maloletých detí opätovný stav faktickej a právnej neistoty a mohlo by mať na ne negatívny vplyv.

9.2 V aktuálne prejednávanej veci (štvrté neodkladné opatrenie) z rozhodnutia okresného súdu nevyplýva, v čom videl zmenu pomerov, odôvodňujúcu zmenu pôvodného rozhodnutia, či už v správaní maloletých detí alebo ich rodičov; túto skutočnosť dôvodne vytyka uzneseniu aj otec v odvolaní. Plynutím času zmena pomerov na strane všetkých účastníkov nepochybne nastala - maloleté deti žijú od roku 2018 v prostredí a domácnosti svojho otca a jeho novej rodiny spolu s jeho manželkou a ďalšími dvomi maloletými deťmi, navštevujú základnú školu, venujú sa novým krúžkom a podobne, stretávajú sa so svojou matkou i jej rodičmi a príbuznými - čo však neznamená, že tieto skutočnosti predstavujú akútny dôvod pre ďalšie dočasné rozhodnutie formou neodkladného opatrenia, ako to má na mysli zákonná úprava. Neodkladné opatrenie slúži k rýchlej dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov a jeho nariadenie predpokladá, aby sa preukázala potreba predbežnej úpravy. Zo spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti, svedčiacie o tom, žeby maloleté deti boli otcom ohrozené, práve naopak, napredujú vo vývoji, sú stabilizované, spokojné, ako zistil opatrovník pri pohovore s nimi v marci 2020, majú záujem zotrvať v domácnosti otca a s matkou sa chcú stretávať, a to aj častejšie, ako doposiaľ.

9.3 Dôvodná je aj odvolacia námietka otca, že okresný súd bez ďalšieho zmenil svoj názor, uvedený v predchádzajúcich uzneseniach a ako prekážku zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti už nevidí nekomunikáciu rodičov, opierajúc sa o závery Ústavného súdu Českej republiky; v rozpore s procesnou (C.s.p., C.m.p.) i hmotnoprávnou (Zákon o rodine) zákonnou úpravou prehodnocoval svoje predchádzajúce rozhodnutie.

9.4 Krajský súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie súd vydáva spravidla bez vykonania dokazovania a s prihliadnutím na krátku zákonnú lehotu postačuje zistenie, že sa nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje. Je zrejmé, že okresný súd vychádzal z dôvodov pre vec samú a nie je zistiteľné, prečo nerozhodol meritórne rozsudkom. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti

účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný a meritórnym rozhodnutím môže o veci rozhodnúť inak.

9.5 Okresný súd svojím rozhodnutím poprel základné atribúty neodkladného opatrenia, preto je naplnený odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. h) C.s.p., keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Táto skutočnosť sama osebe predstavuje dôvod na zmenu súdneho rozhodnutia v zmysle §388 C.s.p..

10. Vyššie uvedený odvolací dôvod je naplnený aj pri závere okresného súdu, kde konštatuje (na rozdiel od predchádzajúcich svojich rozhodnutí o neodkladných opatreniach, kde vylučuje vplyv rozhodnutia o neodkladnom opatrení na rozhodnutie vo veci samej), že "toto rozhodnutie bude predznamenávať rozhodnutie súdu vo veci samej a vytvára priestor na to, aby v konečnom rozhodnutí posúdil, či neodkladným opatrením nastavený rámec je v záujme maloletých detí a môže poslúžiť ako podklad pre rozhodnutie vo veci samej". Týmto konštatovaním sa okresný súd jednak stavia do opozície proti svojim predchádzajúcim rozhodnutiam, keďže maloleté deti na základe mediačnej dohody od roku 2014 do roku 2017 už v striedavej osobnej starostlivosti rodičov boli a neosvedčila sa, čo okresný súd aj konštatoval vo svojich predchádzajúcich neodkladných opatreniach a zmysel tejto vety možno chápať aj tak, že pred meritórnym rozhodnutím mienil okresný súd otestovať možný spôsob rozhodnutia vo veci samej, prípadne poznať názor odvolacieho súdu na očakávaný rozsudok, čomu inštitút neodkladného opatrenia neslúži. Neadekvátne je aj okresným súdom vyslovená hrozba (v bode 18. neodkladného opatrenia - č.l. 991), že "ak bude pretrvávať stav nekomunikatívneho rodičov pri odovzdávaní maloletých detí, konkrétne bezprostrednou neprítomnosťou otca, pristúpi súd k zvereniu maloletých detí do výlučnej výchovy matke, keďže otec svojim negatívnym konaním vplyva na psychický stav maloletých detí, ktorý je súd povinný chrániť".

10.1 Ako už krajský súd uviedol vyššie v odôvodnení, neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný a meritórnym rozhodnutím môže o veci rozhodnúť inak. Vo svetle uvedeného dôvodu okresného súdu nekorešpondujú ani so zisteným skutkovým stavom v zmysle vykonaného dokazovania vo veci a zakladajú odvolací dôvod v zmysle §365 ods.1 písm. f) C.s.p..

11. Hoci otec v rámci odvolacích námietok uvádza aj to, že sudkyňa konala zaujato, lebo jednostranne prihliada na tvrdenia a dôkazy matky proti otcovi, pričom má dostatok dôkazov preukazujúcich aj tvrdenia otca, keďže koná aj vo veci samej, krajský súd konštatuje, že námietka zaujatosti nebola vznesená riadne ani nebola formulovaná ako odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. c) C.s.p.; krajský súd nevidel zaujatosť, skôr nepochopenie zákonných ustanovení o neodkladnom opatrení.

12. Krajský súd sa stotožňuje s odvolaním otca v plnom rozsahu. Okrem vyššie uvedeného považuje rozhodnutie okresného súdu za rozporuplné, nenadväzujúce na už vykonané dôkazy v rámci konania vo veci samej, s prihliadnutím na ich enormný rozsah (1072 strán spisového materiálu) a dĺžku konania (3 roky), z ktorého jednoznačne vyplýva záver, že schopnosť komunikácie rodičov od začatia konania sa nezlepšila; nastalo zlepšenie stavu maloletých detí oproti obdobiu spred 3 rokov, navštevujú Základnú školu u D., záujmové krúžky, prešli adaptačným procesom (N. pri prechode z alternatívnej školy za pomoci otca a jeho manželky), majú kamarátov; maloletý N. navštevuje basketbalový krúžok, inklinuje k počítačom, informatike a rád číta knihy, maloletá F. po približne 13 sedeniach v trvaní 1,5 roka u psychológa zaznamenala nápravu v pomôčovani, ako aj s problémami s únikom stolice. Stabilné prostredie u otca s relatívne častými návštevami u matky prináša pozitívny efekt v psychike maloletých detí. Zo správy kolízneho opatrovníka, zaslanej okresnému súdu krátko pred jeho rozhodnutím o neodkladnom opatrení, po pohovore s maloletými deťmi je zistiteľné, že obe maloleté deti, najmä N. odmietajú striedavú osobnú starostlivosť, chcú byť zverené otcovi a s matkou sa chcú stretávať. Záver okresného súdu, že neprihliadne na tento názor maloletých detí, ale len na ich najlepší záujem, zostal nevysvetlený, v čom je názor detí v rozpore s ich záujmami.

13. Obsah uvedenej správy kolízneho opatrovníka odpovedá aj na otázku vzťahu obidvoch maloletých detí ku súčasnej manželke otca (ďalšia odvolacia námietka otca), ktorú, ako sa samé vyjadrili, obe oslovujú buď mama alebo nevlastná mama, prípadne V.; okresný súd túto skutočnosť v odôvodnení svojho rozhodnutia úplne opomenul uviesť, pričom vytkol otcovi manipuláciu maloletých detí s úmyslom negativizovať osobu matky v ich očiach; táto skutočnosť však z uvedenej správy a ani z obsahu spisu nevyplýva.

14. Krajský súd tiež v zhode s odvolaním otca má za to, že okresný súd nevenoval žiadnu pozornosť pri svojom rozhodovaní o neodkladnom opatrení alternatívneho životu a aktivitám matky, ktoré pri predchádzajúcich rozhodnutiach považoval za rizikové pre ďalší vývoj maloletých detí, či skúmal, či a v akom rozsahu sa matka týmito aktivitami naďalej venuje, a teda či pominulo nebezpečenstvo, ktoré maloleté deti negatívne poznačili.

15. Okresnému súdu krajský súd dáva do pozornosti, že nemožno vytykať výlučne otcovi negatívnu komunikáciu s matkou, pretože z predložených listinných dôkazov tieto skutočnosti nevyplývajú. Napríklad matka mala možnosť prísť na besiedku maloletej F., avšak neurobila tak (č.l. 624 spisu), súkromná Základná škola na R. ul. XX v M. M. oznámila matke ohľadom manželky otca, že budú podávať správy osobitne jej a osobitne otcovi spolu s manželkou, čo bolo výlučne na žiadosť matky, resp. jej právneho zástupcu (viď č.l. 657, 658, 666). Sama matka priznala, že pokiaľ má umožnené telefonovať s maloletými deťmi, nastavuje si budík, aby na toto nezabudla (viď č.l. 621) a taktiež nepoprela skutočnosť, že s maloletou F. rozpráva o ezoterických praktikách, o menštruácii, o anjelských kartách, priznala, že maloletú musela vytrhnúť z rúk manželky otca, lebo sa v nej ozvala jej vnútorná žena (viď č.l. 576, 579). Neboli potvrdené skutočnosti, prezentované matkou, že otec zabránil zamestnať sa jej, alebo že by prišla o prácu v dôsledku konania otca, keď jej bývalý zamestnávateľ - súkromná základná škola H. X s ňou ukončila pracovný pomer v dôsledku, že ako jediná z pedagógov odmietla podpísať prehlásenie, že sa nestotožňuje s ideológiou Empower the Child, a že sa nekontaktuje s jej zástancami L. W..

15.1 Zo spisu nevyplýva, že by otec útočil na matku z dôvodu, že mení svoje bydlisko a sťahuje sa spolu s deťmi, že mení svojich partnerov, odkedy sa s ním rozišla; dominantný prístup otca voči matke a absencia jeho snahy o zlepšenie vzájomných vzťahov s matkou a ich vzájomnej komunikácie tiež zo spisu nie je zistiteľná.

16. Nenáležite pôsobiť pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení aj odôvodnenie uznesenia okresného súdu (bod 15.), kde na jednej strane konštatuje, že stabilita výchovného prostredia musí ustúpiť riadnej výchove maloletého dieťaťa, ktorá zo strany matky predstavuje emocionálnu oporu a vplyv matky na výchovu maloletých detí, čoho zárukou je, že matka pozná záujmy a charakter maloletých detí rovnako ako otec, pozná ich obľúbenú činnosť, hračky, záujmy a v tomto smere vie poskytnúť maloletým deťom podnetný program a všestranný rozvoj prostredníctvom zamerania jej osobnosti, pričom otec na druhej strane poskytuje maloletým deťom zázemie v podobe reflektovania ich záujmov a je pre nich rovnocenný partner, ktorý svojim pragmatickým zameraním osobnosti vie obohatiť výchovu maloletých detí popri emocionálne založenej výchove matky, čo bolo dôvodom zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, a to až do rozhodnutia súdu vo veci samej, keď nebolo preukázané, že sa maloletým deťom u otca "riadnej výchovy" nedostáva a zostalo nedopovedané, prečo nepostačuje výchovné pôsobenie matky v rozsahu upraveného styku.

17. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia nesledoval dôsledne záujem maloletých detí; v záujme maloletých detí nie je rozhodnúť dočasne ďalším neodkladným opatrením, ale predovšetkým rozhodnúť vo veci samej, kde už bolo vykonané dokazovanie, a to aj znalecké.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nesprávne návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel; uznesenie súdu prvej inštancie v prvom, druhom a treťom výroku zmenil a návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu zamietol, keďže na jeho nariadenie neboli splnené podmienky. Súčasne zrušil uznesenie okresného súdu vo štvrtom a piatom výroku (§389 ods. 1 písm. d) C.s.p.), ako závislých výrokoch (§379 písm. a) C.s.p.), preto naďalej zostávajú právoplatné rozhodnutia o dočasnom zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a o úprave styku matky s maloletými deťmi.

19. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).